

'We hebben ons heel wat op de hals gehaald'

REPORTAGE NATUUR EN ZELFBESTUUR

● Max van den Berg terug in Le Roy-gebied waar hij de kiem voor heeft gelegd

Door Jan Schlimbach

Groningen Max van den Berg legde veertig jaar terug als wethouder openbare werken de kiem voor het ecologische natuurpark dat de naam van zijn bedenker Louis Le Roy draagt. Gisteren was hij er weer. Van den Berg vond het prachtig om terug te zijn en om te zien hoe weelderig de bomen en planten er groeien. "Het waterpeil is hier verlaagd. De bodem zit vol goede voedingsstoffen die er al miljoenen jaren inzitten. Daar kunnen de wortels nu bij", weet Wim Veld, vrijwilliger in het natuurgebied tussen de bebouwing.

Wat in 1973 nog een kale vlakte tussen strakke bebouwing in Lewenborg was, is nu een groene oase in de stad. De bebouwing die overal dichtbij is, wordt in het groen totaal niet ervaren. "Een wonder", oordeelde stadsbouwmeester Niek Verdonk.

De ontwikkeling van het groene gebied was destijds een eerste vorm van bewonersparticipatie. Zonder slag of stoot ging de natuurlijke ontwikkeling niet. Stadsbestuur, bewoners en Le Roy hebben heel wat gebakkeleid. "We kozen destijds niet voor de gebaande paden", blikte de huidige commissaris van de koning terug tijdens een minisymposium voor planologen, architecten en ambtenaren.

Stadsecoloog Wout Veldstra noemt Le Roy de grondlegger van het ecologisch beheer in Nederland. Destijds begon Le Roy met slechts dertig wijkbewoners aan de realisatie van een bijzonder vormgegeven natuurgebied. "Nog altijd weet maar een klein percentage van de wijk dat dit er is. Vele wijkbewoners zijn hier zelfs nog nooit geweest", zegt Veld.

In plaats van de gebruikelijke groenaanleg door de plantsoendienst, nam de stad Louis Le Roy in de arm, die in samenspraak met bewoners de natuur zoveel mogelijk

haar gang wilde laten gaan. "Het bijzondere is dat dat nu veertig jaar later en zelfs na de dood van Le Roy hier in Lewenborg nog steeds gedragen wordt door bewoners."

De ontwikkeling ging met horten en stoten. De stad raakte zelfs gebrouilleerd met Le Roy omdat de gemeente tegen de zin van de bedenker een coördinator op het project zette om toch ongewenste wildgroei tegen te gaan. "We hebben ons heel wat op de hals gehaald. Le Roy was tamelijk vrij van geest, maar strak en doordringend in zijn eigen leer.

Hij wilde de natuur helemaal vrijlaten en niet ingrijpen."

Gerrit Vos, die vanaf het eerste uur met Le Roy als vrijwilliger in het 6 hectare omvatte gebied heeft gewerkt, parafraseerde de filosofie van Le Roy. "Als je de natuur inschakelt, kun je jezelf uitschakelen." Vos kwam er achter dat het inschakelen van de mens een tijdrovend geheel is. "Op enig moment kwamen er ambtenaren bij. Er moest een werkplan gemaakt worden. Daar hebben we wel twee jaar over gepraat." Terugblikkend vindt

Van den Berg dat de keuze voor Le Roy toch een goede was. "De samenwerking tussen Le Roy, de bewoners en de overheid is een vruchtbare combinatie geweest."

Stadsecoloog Veldstra is dat wel met de commissaris eens. Toch durft hij een kanttekening te plaatsen. "Le Roy heeft het veel te letterlijk genomen. Je kunt de natuur haar gang niet laten gaan, daar is hier letterlijk de ruimte niet voor."

▲ Gerrit Vos, pionier van het eerste uur in het Le Roy-gebied, leidt zijn gehoor rond. Foto: Jan Willem van Vliet

”
Vele wijkbewoners zijn hier zelfs nog nooit geweest